

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет технології виробництва і переробки продукції тваринництва
Кафедра годівлі та зоогієни сільськогосподарських тварин

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА
КОРМОСУМШЕЙ І КОРМОДОБАВОК

Освітньо-професійна програма Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Спеціальність 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Освітній ступінь Магістр

Розробник
Кузьменко Лариса –
завідувач, доцент кафедри годівлі та
зоогієни сільськогосподарських
тварин, к.с.-г.н, доцент

Гарант ОПП
Усенко Світлана –
завідувач, професор кафедри
технологій дрібного тваринництва,
д.с.-г.н, старший науковий
співробітник

Полтава
2021 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА КОРМОСУМШЕЙ І КОРМОДОБАВОК Обов'язкова дисципліна професійної підготовки
Назва структурного підрозділу	Кафедра годівлі та зоогієни сільськогосподарських тварин
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Кузьменко Лариса, к.с.-г.н., доцент Контакти: ауд. 480, навчальний корпус № 4 Ел. адреса: larysa.kuzmenko@pdaa.edu.ua lm_kuzmenko@ukr.net Тел: +380664881931, Сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/kuzmenko-larysa-myhaylivna
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність	<u>204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва</u>
Мова викладання	Державна

Мета вивчення навчальної дисципліни – сформуванню у здобувача вищої освіти систему знань і навичок з поглибленого освоєння значення комбікормів у сучасному тваринництві та птахівництві, їх поживної цінності, основних властивостей сировини для виробництва комбікормів, організації виробництва комбікормової продукції, технологічних процесів комбікормових виробництв, наукових основ виробництва кормових добавок та технологій зберігання сировини для виробництва комбікормової продукції.

Основні завдання навчальної дисципліни: набуття у процесі вивчення дисципліни здобувачами вищої освіти знань та навичок з технології виробництва комбікормів та кормових добавок в сучасних умовах.

Заплановані результати навчання

Компетентності:

загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації, отриманої з різних джерел.

фахові:

СК 1. Здатність аналізувати та контролювати безпечність та якість кормів і кормових засобів та живлення тварин.

СК 2. Здатність розробляти, організовувати та здійснювати заходи з підвищення продуктивності тварин, контролю безпечності та якості продуктів їх переробки й ефективності її виробництва.

СК 3. Здатність організовувати та контролювати виконання заходів спрямованих на покращення селекційно-племінної роботи у тваринництві.

СК 4. Здатність моделювати та проектувати технологічні процеси виробництва і переробки продукції тваринного походження.

СК 7. Здатність створювати та застосовувати системи та способи переробки продукції тваринного походження.

Програмні результати навчання:

РН 1. Оцінювати та забезпечувати якість та безпечність технологій виробництва продукції тваринництва, кормів та кормових засобів, рівнів живлення тварин та продукції тваринного походження.

Методи навчання: словесні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда), наочні (ілюстрування), практичні (лабораторні роботи, робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування), методи самостійної роботи вдома (завдання самостійної роботи), комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій).

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Роль комбікормів у сучасному тваринництві та оцінка їх фізичних властивостей

Тема 2. Характеристика комбікормової продукції та методи аналізу механічної безпеки комбікормів і кормових добавок

Тема 3. Характеристика сировини для виробництва комбікормів і методи аналізу хімічного складу та ураження корму токсичними грибами

Тема 4. Технологічні процеси комбікормових виробництв та контроль якості і технологічного процесу виробництва комбікормів і преміксів

Тема 5. Наукові основи технології виробництва та методи аналізу фізичних властивостей преміксів

Тема 6. Технологія зберігання сировини для виробництва комбікормової продукції

Тема 7. Управління та безпечна експлуатація комбікормових заводів

Розподіл навчальної дисципліни за видами занять та годинами

навчання

Елементи характеристики	Денна форма навчання
	<i>204ТВППТмд_2021</i>
Рік навчання (курс)	I
Семестр	I
Лекції (годин)	16
Практичні (годин)	14
Самостійна робота (годин)	60

Схема нарахування балів

Накопичування балів з навчальної дисципліни	Максимальна кількість балів
Види навчальної роботи:	
опитування	16
виконання лабораторних робіт	14
захист лабораторних робіт	35
виконання завдань самостійної роботи	15
екзамен	20
Максимальна кількість балів	100

Система оцінювання навчальних досягнень студентів за 4-бальною шкалою та шкалою ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за 4-бальною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 90 годин.

Кількість кредитів ЄКТС – 3,0 кредити.

Форма семестрового контролю – екзамен.

Інформаційні джерела:

1. Єгоров Б. В. Технологія виробництва комбікормів. Одеса : Друкарський дім, 2011. 448 с.
2. Єгоров Б. В. Шаповаленко О. Т., Макаринська А. В. Технологія виробництва преміксів : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 288 с.
3. Букалова Н. В., Богатко Н. М., Хіцька О. А. Ветеринарно-санітарна експертиза кормів, кормових добавок та сировини для їх виробництва : навч. посіб. Київ : Аграрна освіта, 2010. 461 с.
4. Братерский Ф. Д., Пелевин А. Д. Оценка качества сырья и комбикормов. Москва : Колос, 1983. 319 с.
5. Васильев Я. Я., Семенов Л. И. Взрывобезопасность на предприятиях по хранению и переработке зерна. Москва : Колос, 1983. 224 с.
6. Петриченко В. Ф., Кулик М. Ф., Ібатулін І. І., Костенко В. М. та ін. Виробництво, зберігання і використання кормів. Вінниця, 2005. 472 с.
7. Прокопенко Л. С., Танцуров Г. В., Юрченко Х. Ф. Експрес методи визначення якості кормів. Київ : Урожай, 1987. 160 с.

8. Жемела Г. П., Шемавньов В. І., Олексюк О. М. Технологія зберігання і переробки продукції рослинництва : підручник. Полтава : «ТЕРРА», 2003. 420 с.
9. Карпусь Н. М., Клиценко Г. Т., Малиенко А. В. и др. Заготовка, хранение и использование кормов. Київ : Урожай, 1987. 336 с.
10. Карецкас Л. И., Фиеста Н. Я., Фетисова Т. И. Хранение комбикормов и их компонентов. Москва : Колос, 1982. 223 с.
11. Кіщак І. Т. Виробництво і застосування преміксів. Київ : Урожай, 1995. 272 с.
12. Кулик М. Ф., Кравців Р. Й., Обертюх Ю. В. та ін. Корми: оцінка, використання, продукція тваринництва, екологія : посібник ; за ред. М. Ф. Кулика, Р. Й. Кравціва, Ю. В. Обертюха, В. В. Борщенка. Вінниця : ПП "Вид- во "Тезис", 2003. 336 с.
13. Кошелев А. Н., Глебов Л. А. Производство комбикормов и кормовых смесей. Москва : Агропромиздат, 1986. 176 с.
14. Миончинский П. Н., Кожарова Л. С. Производство комбикормов : учебник. Москва : Агропромиздат, 1991. 288 с.
15. Сеньков А. Н., Сиряк И. И. Технология приготовления, хранения и оценка качества кормов. Київ : Вища школа, 1990. 168 с.
16. Трисвятский Л. А., Лесик Б. В., Курдина В. Н. Хранение и технология сельскохозяйственных продуктов. Москва : Агропромиздат, 1991. 415 с.
17. Черняев Н. П. Производство комбикормов. Москва : Агропромиздат, 1989. 224 с.
18. Шаршунов В. А., Червяков А. В., Курзенков С. В. Состояние и тенденции применения новых ресурсосберегающих технологий при производстве комбикормов : монография. Москва : Девятка Плюс, 2004. 136 с.
19. Шклюдов В. Р. Безопасность производственных процессов на комбикормовых заводах : учебник. Москва : Агропромиздат, 1990. 160 с.
20. Бабич А. О., Олішинський С. Й., Ясенецький В. А. Довідник по заготівлі і зберіганню кормів. Київ : Урожай, 1989. 176 с.
21. Довідник поживності кормів ; за ред. М. М. Карпуся. Київ : Урожай, 1998. 366 с.
22. Жемела Г. П. Справочник по качеству зерна. Київ : Урожай, 1988. 216 с.
23. Венедиктов А. М., Дуборезова Т. А., Симонов Г. А., Козловський С. Б. Кормові добавки : довідник. Москва : Агропромиздат, 1992. 192 с.
24. Мазник А. П., Хазина З. Справочник по комбикормах. Москва : Колос, 1982. 192 с.

25. Шаршунов В. А., Червяков А. В., Бортник С. А., Пономаренко Ю. А. Машины и оборудование для производства комбикормов : справочное пособие. Минск : Экоперспектива, 2005. 487 с.
26. Колпаков Ю. М., Работкин Ю. В., Мешкова В. В., Николенко Л. А. Методы и приборы для контроля качества сырья и готовой продукции комбикормового производства. Москва : ЦНИИТЭИ хлебопродуктов, 1992. 49 с.
27. Промышленное производство кормов : справочная книга ; ред. В. В. Попов; пер. с нем. А. М. Мазурицкий. Москва : Колос, 1981. 271 с.
28. Богданов Г. А., Зверев А. И., Прокопенко Л. С. Справочник по кормам и кормовым добавкам. Київ: Урожай, 1984. 248 с.
29. Шаршунов В. А., Попков Н. А., Пономаренко Ю. А. Комбикорма и кормовые добавки : справочное пособие. Минск : Экоперспектива, 2002. 440 с.
30. Мотовилов К. Я., Булатов А. П., Позняковский В. М. и др. Экспертиза кормов и кормовых добавок: учеб.-справ. пособие. Новосибирск : Сиб. унив. изд-во, 2004. 303 с.
31. Спосіб комплексного використання препаратів бетафін і целобактерин у годівлі свиней: пат. 147479 Україна: МПК А23К 50/30, А23К 10/30, А23К 20/189; заяв. 23.11.20; опубл. 12.05.21, Бюл. № 19. (винахідники: Слинко В. Г., Кузьменко Л. М., Березницький В. І., Мироненко О. І., Сябро А. С., Піщаленко М. А., Коваленко Н. П., Шерстюк О. Л., Устенко А. В., Шаферівський Б. С., Перетяцько Т. М., Кардаш Р. М., Березницький Є. В., Терещенко Т. В., Прасолов Є. Я.)
32. Спосіб виробництва кормової добавки для коней: пат. 147494 Україна: МПК А23К 10/00, А23К 40/25, А23К 50/20; заяв. 14.12.20; опубл. 12.05.21, Бюл. № 19. (винахідники: Кузьменко Л. М., Слинко В. Г., Березницький В. І., Березницький Є. В., Піщаленко М. А., Коваленко Н. П., Шерстюк О. Л., Кузіна В. О., Стрижак А. В., Самохатко А. О., Мамотенко В. О., Мороз О. Г., Чухліб Є. В., Діденко Я. В., Прасолов Є. Я.)
33. Пат. 138706 свиней / Кузьменко Л. М., Слинко В. Г., Березницький В. І., Чухліб Є. В., Рак Т. М., Мироненко О. І., Юхно В. М., Усачова В. Є., Щава Т. М., Прасолов Є. Я.; заявник і патентовласник Полтавська державна аграрна академія. – № и 2019 05040 ; заяв. 13.05.19 ; опубл. 10.12.19, Бюл. № 23.
34. Пат. 139102 Україна, МПК А23К 10/00. Спосіб приготування комбікорму для свиней / Кузьменко Л. М., Слинко В. Г., Березницький

- В. І., Мироненко О. І., Чижанська Н. В., Кодак Т. С., Україна, МПК А23К 10/30. Композиція комбікорму для
35. Юхно В. М., Мороз О. Г., Міхайлік І. М., Прасолов Є. Я.; заявник і патентовласник Полтавська державна аграрна академія. № u 2019 05079 ; заяв. 13.05.19 ; опубл. 26.12.19, Бюл. № 24.
  36. Кузьменко Л. М., Юхно В. М. Вплив підкислювача кормів з мікроелементами в хелатній формі на продуктивність молодняку свиней. *Актуальні проблеми фізіології тварин : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 120-річчю О. В. Квасницького* (м. Полтава, 17–18 вересня 2020). Полтава : РВВ ПДАА, 2020. С. 56–57.
  37. Кузьменко Л. М. Основа стабільного і раціонального ведення галузі молочного скотарства – створення міцної кормової бази. Актуальні питання технології продукції тваринництва. Збірник статей за результатами IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 30-31 жовтня 2019 року). Полтава : РВВ ПДАА, 2019. С. 75–81.
  38. Сайт: <https://tvarynnyctvoua.at.ua/>
  39. Сайт: <http://agrobiznes.org.ua>
  40. Сайт: <http://webfermer.org.ua>
  41. Сайт: <http://www.propozitsiya.com>
  42. Сайт: <http://www.spmeta.com/uk>